

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی کرمان

شبکه بهداشت و درمان شهرستان سقز

بیمارستان شفا شهرستان سقز

سردرد و انواع آن

تهیه و تدوین:

ادیبه احمدی

پرستار بخش اورژانس

بیمارستان شفا شهرستان سقز

ع) سردردهای برگشتی: سردردهای برگشتی زمانی اتفاق می افتند که فرد داروهای مورد استفاده مع مول خود را قطع می کند. سردرد بازگشتی پس از قطع دارو هایی نظیر استامینوفن، تریپتان، ارگو تامین و داروهای ضد درد اتفاق می افتد.

سردردهای بازگشتی به صورت روزانه و اغلب در هنگام صبح اتفاق می افتند. این سردردها مع مولا با دارو بهبود پیدا می کنند اما با قطع آن دوباره بر می گردند. ماهیت سردرد برگشتی اغلب به نوع داروی مصرفی بیمار بستگی دارد.

د) سردرد رعده آسا: سردردهای ر عده آسا، سردردهایی ناگهانی و شدید هستند که مع مولا به سرعت ظاهر می شوند. این سردردها بدون هشدار قبلی بروز پیدا می کنند و ممکن است تا ۵ دقیقه هم طول بکشند.

سردردهای ر عده آسا می توانند نشان دهنده مشکلات زمینه ای عروقی در مغز باشند که نیازمند بررسی های بیشتر پزشکی است. در حالت کلی می توان گفت که سردرد رعده آسا به سردردی گفته می شود که در یک مدت زمان کوتاه ولی با شدتی بالا رخ می دهد.

نحوه تشخیص انواع سردرد:

- شمارش کامل خون (CBC)

- گرافی از جمجمه

- گرافی از سینوسها

- سی تی اسکن یا MRI سر

۲) سردردهای خو شه ای: سردردهای خو شه ای، سردرد هایی غیر ضرباندار هستند که با عث ایجاد ناراحتی و درد سوزشی در یک سمت سر یا در پشت یکی از چشمها می شوند. این سردردها مع مولا با عث آبریزش چشم یا بینی و یا گرفتگی آن می شوند.

سردردهای خوشه ای می توانند به مدت طولانی ادامه داشته باشند که از آن تحت عنوان دوره خوشه یاد می شود. دوره خوشه می تواند تا ۶ هفته نیز ادامه پیدا کند. سردردهای خوشه ای ممکن است روزانه و یا بیش از یک بار در روز اتفاق بیفتند که دلیل این موضوع نام مشخص است. خوشه شبخانه سردردهای خوشه ای نادر هستند و بیش تر در مردان بین ۲۰ تا ۴۰ ساله دیده می شوند.

۳) سردردهای میگر نی: سردردهای میگر نی سردردهای شدیدی هستند که با عث ایجاد درد ضرباندار، معمولاً در یک سمت سر می شوند. انواع مختلفی از میگرن وجود دارد. به عنوان مثال میگرن های مزمن به مدت ۱۵ روز تا ۱ ماه ادامه پیدا می کنند.

میگرن های نیمه فوج کننده نوع دیگری از میگرنها هستند که حالتی شبیه به سکنه مغزی را تقلید می کنند. نکته جالب این است که افراد مبتلا به میگرن الزاماً دچار سردرد نمی شوند. این بدین معناست که میگرن می تواند صرفاً با علائمی نظیر تهوع، اختلالات بینایی و سرگیجه و بدون سردرد رخ دهد.

سردرد:

سردرد یک عارضه شایع است و همانطور که از نام آن مشخص است باعث درد و ناراحتی در ناحیه ی سر، اسکالپ و یا گردن می شود. طبق تخمین از هر ۱۰ نفر ۷ نفر ممکن است در طول زندگی خود حداقل یک بار سردرد را تجربه کرده باشد. انواع سردرد بسته به عامل ایجاد کننده آن وجود دارند که در این مطلب به بررسی اجمالی هر یک خواهیم پرداخت.

سردردها در برخی مواقع خفیف هستند، اما در بسیاری از مواقع با درد شدید همراه می باشند که این موضوع تمرکز در حین کار یا از جابجایی فعالیت های روزمره را دشوار می کند. خوشبختانه بسیاری از انواع سردرد را می توان به کمک دارو و تغییر سبک زندگی درمان کرد.

انواع سردرد بر اساس زمینه ای:

الف) سردرد اولیه: سردرد هایی هستند که هیچ ارتباطی با بیماری های زمینه ای دیگر ندارند.

این سردردها در واقع در اثر فرآیندهای مغزی بوجود می آیند. به عبارت بهتر، دلیل این نوع سردردها در خود سر نهفته است. میگرن، سردرد خوشه ای و سردرد تنشی مثال هایی از سردردهای اولیه می باشند.

ب) سردرد های ثانویه: سردردهای ثانویه، سردردهایی هستند که در اثر بیماری های زمینه ای بوجود می آیند.

۱) تومور یا آنوریسم مغزی: وجود تومور یا آنوریسم مغزی (عروق متسع در مغز که دچار خونریزی می شوند) می تواند منجر به سردرد شود.

دلیل این موضوع این است که فضای جمجمه محدود است. از این رو زمانی که بافت اضافی مانند تومور در مغز وجود می آید یا خون در اثر آنوریسم در مغز تجمع پیدا می کند، باعث وارد شدن فشار بر مغز و بروز سردرد می شود.

۲) سردردهای سرویکوژنیک (گردنی): سردردهای سرویکوژنیک زمانی بوجود می آیند که دیسک های بین مهره ای ناحیه گردن تحلیل رفته و بر نخاع فشار می آورند. نتیجه این اتفاق، گردن درد و سردرد شدید می باشد.

۳) سردرد ناشی از مصرف بی رویه داروها: فردی که روزانه مقادیر بالایی از دارو های ضد درد را مصرف می کند، اگر ناگهان میزان مصرفی آن ها را کاهش دهد دچار سردرد خواهد شد.

۴) سردرد ناشی از مننژیت: مننژیت به عفونت مننژ گفته می شود. مننژ پوششی سه لایه است که مغز و نخاع را در بر می گیرد.

۵) سردرد پس از صدمه: در برخی مواقع، سردرد فرد ناشی از وارد شدن ضربه به سر در اثر سقوط از ارتفاع، تصادف با خودرو یا حادثه در هنگام اسکی می باشد.

۶) سردرد سینوسی: التهاب سینوس های واقع در صورت (فضاهای خالی که در حالت عادی از هوا پر شده اند) می تواند باعث احساس فشار و درد در ناحیه سر شود.

۷) سردرد نخاعی: سردرد نخاعی در اثر نشت آهسته مایع مغزی نخاعی به دنبال فرآیندهایی نظیر تپ اپیدورال، تپ نخاعی (خارج کردن مایع مغزی نخاعی برای مقاصد تشخیصی یا استفاده از سوزن های مخصوص) و یا تزریق ماده بی حسی به نخاع بوجود می آید.

انواع سردرد و علائم آنها:

۱) سردردهای تنشی: سردردهای تنشی شایع ترین نوع سردرد هستند و معمولاً در زنان بالای ۲۰ سال اتفاق می افتد. این سردردها معمولاً به صورت احساس بسته شدن یک پارچه محکم در اطراف سر توصیف می شوند.

سردردهای تنشی در اثر اسپاسم عضلات گردن و اسکالپ بوجود می آیند. قرارگیری سر در وضعیت نامناسب یکی از دلایل سردرد تنشی است. سردرد تنشی معمولاً به مدت چند دقیقه ادامه پیدا می کند، اما در برخی موارد تا چندین روز نیز طول می کشد. همچنین این نوع سردردها به دلایل مختلفی ممکن است مجدداً عود کنند.